

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Aleše Roztočila a soudců JUDr. Jiřího Pally a Mgr. Petry Weissové v právní věci žalobce: **I. E.**, zast. Mgr. Kamilou Roučkovou, advokátkou, se sídlem Mlýnská 298, Roudnice nad Labem, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 9. 6. 2023, č. j. OAM-756/LE-BE01-BE02-PS-2023, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Praze ze dne 4. 7. 2023, č. j. 58 A 2/2023-15,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III. Ustanovené zástupkyni žalobce Mgr. Kamile Roučkové, advokátce, **se nepřiznává** odměna a náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

[1] Žalovaný v záhlaví uvedeným rozhodnutím rozhodl o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu, a podle § 46a odst. 5 téhož zákona stanovil dobu trvání zajištění do 5. 10. 2023.

[2] Žalobce proti tomuto rozhodnutí žalovaného podal žalobu, kterou krajský soud nadepsaným rozsudkem zamítl. Konstatoval, že obecná tvrzení o porušení některých ustanovení správního řádu, Úmluvy či Listiny nejsou žalobní body ve smyslu § 71 odst. 1 písm. d) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“). Podmínky pro zajištění žalobce byly naplněny. Nebylo možno účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 odst. 1 zákona o azylu. Délka zajištění byla stanovena přezkoumatelně a v souladu se zákonem. Výtky směřující vůči postupu policie a zákonnosti rozhodnutí o zajištění žalobce ze dne 1. 6. 2023 podle zákona o pobytu cizinců se mívají s předmětem tohoto řízení. Rovněž námitku, že žalobci bylo při výslechu prováděném policií tlumočeno do tureckého jazyka, kterému nerozumí, neshledal krajský soud důvodnou.

[3] Proti rozsudku krajského soudu podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost. Uvedl, že řízení neprobíhalo v souladu se zákonem, protože správní orgán porušil

ustanovení § 2 odst. 1 a 3, § 3, § 4 odst. 2 a 4, § 16 a § 50 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Správní řízení neprobíhalo v jazyce kurdeckém, kterému rozumí, ale v jazyce tureckém, kterému nerozumí a není schopen se v něm aktivně vyjadřovat. V důsledku jazykové bariéry nebyl stěžovatel řádně poučen o svých právech, obsah sepsaného výsledku mu byl nesrozumitelný, a nemohl tak proti jeho obsahu vznést námitky. Neměl tedy možnost kontroly, zda výsledek odpovídá tomu, co skutečně řekl. V důsledku výše uvedeného správní orgány nezjistily všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch stěžovatele. Krajský soud pochybil, když tento vadný procesní postup správních orgánů aproboval. Stěžovatel potvrdil správnost protokolu, přestože obsahoval nesprávné informace. Podle rozhodnutí o správním vyhoštění stěžovatele ze dne 1. 6. 2023, č. j. KRPJ-68116-20/ČJ-2023-160022, stěžovatel do protokolu o výsledku uvedl, že „... v Turecku dále bydlí moje dcera, která cestovala se mnou a jmenuje se T. G., která bydlí na jiné adrese“, avšak z výpovědi jeho manželky zachycené v jiném rozhodnutí vyplývá, že žije se stěžovatelem a jejich dcerou. Z jednotlivých rozhodnutí týkající se stěžovatele, jeho manželky a dcery je patrné, že uvedli všichni společně stejnou adresu, z čehož vyplývají pochybnosti o správnosti protokolace a tlumočení. Dalším příkladem pochybnosti o správnosti obsahu správního spisu a protokolace vyplývá z rozhodnutí Policie ČR týkající se jeho manželky, v němž je uvedeno, že se cítí zdravá, s ničím se neléčí a neužívá žádné medikamenty, což není pravda, neboť manželka trpí řadou vážných zdravotních obtíží. Žalovaný se nezabýval obsahem spisu stěžovatele, pouze mechanicky a s chybami převzal rozhodnutí policejního orgánu a nebral v potaz ani námitky stěžovatele, že tlumočení nerozumí. Ačkoliv svým podpisem potvrdil správnost protokolu, nemělo by to žalovaného ani policejní orgán zbavovat odpovědnosti za náležité zjištění skutkového stavu a řádné zaprotokolování průběhu podání vysvětlení. Žalovaný se touto námitkou nezabýval. Intenzita nevyhovujícího tlumočení dosáhla takové intenzity, že současně došlo k porušení čl. 4 Listiny základních práv Evropské unie. Policii a posléze žalovanému muselo být zřejmé, že tlumočení jiným jazykem bylo v rozporu s lidskoprávním standardy sdílenými členskými státy EU.

[4] Žalovaný ve vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že námitky, jimiž se stěžovatel dovozuje nezákonnost postupu v souvislosti s tlumočením, směřují vůči rozhodnutí a postupu jiného správního orgánu než žalovaného. Z materiálů zařazených do správního spisu vedeného žalovaným však důvodnost těchto námitk nevyplývá. V protokolu o výsledku ze dne 1. 6. 2023 vlastnoručním podpisem stvrdil, že žádá o tlumočníka z tureckého jazyka a potvrdil i správnost obsahu tohoto protokolu, aniž by požadoval provedení jeho změn, oprav či doplnění. Námitka týkající se tlumočení se tak žalovanému jeví jako zcela neopodstatněná a ani soud ji neshledal důvodnou. Soud ozřejmil důvody svého rozhodnutí dostatečnou měrou a srozumitelným způsobem. Vycházel z konkrétních okolností, stav věci byl zjištěn v potřebném rozsahu. Právní posouzení věci tak netrpí vadami vytýkanými stěžovatelem.

[5] Nejvyšší správní soud nejprve přezkoumal podmínky pro řízení o kasační stížnosti a shledal, že kasační stížnost byla podána včas, osobou oprávněnou, proti rozhodnutí, proti němuž je kasační stížnost ve smyslu § 102 s. ř. s. přípustná, a stěžovatel je zastoupen advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

[6] Před zahájením meritorního přezkumu věci se však Nejvyšší správní soud musel zabývat otázkou přijatelnosti kasační stížnosti. Podle § 104a odst. 1 s. ř. s. Nejvyšší správní

pokračování

soud odmítne kasační stížnost ve věcech, v nichž před krajským soudem rozhodoval specializovaný samosoudce, pro nepřijatelnost, pokud tato stížnost svým významem podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele.

[7] Vymezení institutu nepřijatelnosti a výklad konceptu přesahu vlastních zájmů stěžovatele je obsaženo v usnesení ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS. O přijatelnou kasační stížnost se podle tohoto usnesení může jednat v následujících typových případech: 1) kasační stížnost se dotýká právních otázek, které dosud nebyly vůbec či nebyly plně řešeny judikaturou Nejvyššího správního soudu, 2) kasační stížnost se týká právních otázek, které jsou dosavadní judikaturou řešeny rozdílně, 3) kasační stížnost bude přijatelná pro potřebu učinit judikaturní odklon, tj. Nejvyšší správní soud ve výjimečných a odůvodněných případech sezná, že je namístě změnit výklad určité právní otázky, řešené dosud správními soudy jednotně, 4) v napadeném rozhodnutí krajského soudu bylo shledáno zásadní pochybení, které mohlo mít dopad do hmotně-právního postavení stěžovatele. O zásadní právní pochybení se v konkrétním případě může jednat především tehdy, pokud: a) krajský soud ve svém rozhodnutí nerespektoval ustálenou a jasnou soudní judikaturu a nelze navíc vyloučit, že k tomuto nerespektování nebude docházet i v budoucnu, b) krajský soud v jednotlivém případě hrubě pochybil při výkladu hmotného či procesního práva.

[8] V posuzovaném případě Nejvyšší správní soud shledal, že žádná z těchto podmínek nebyla naplněna, a kasační stížnost je proto ve smyslu § 104a s. ř. s. nepřijatelná.

[9] Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, *ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se brozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.*

[10] Námitka zkrácení stěžovatelových práv ve správním řízení (porušení správního řádu), pokud stěžovatel neuvádí, v čem konkrétně jsou tato porušení spatřována, není způsobilá k bližšímu přezkoumání, jak Nejvyšší správní soud vyjádřil např. ve svém rozsudku ze dne 25. 4. 2006, č. j. 5 Azs 277/2005 - 54, nebo v rozsudku ze dne 4. 7. 2006, č. j. 4 Azs 387/2005 - 66. Krajský soud tudíž zcela správně konstatoval, že obecná tvrzení o porušení některých ustanovení správního řádu, Úmluvy či Listiny nejsou žalobní body.

[11] K argumentaci stěžovatele týkající se pochybení při tlumočení Nejvyšší správní soud v první řadě konstatuje, že k tomuto pochybení mělo dojít v řízení o správním vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 3 a § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona o pobytu cizinců vedeném Policií ČR, při výslechu stěžovatele do protokolu ze dne 1. 6. 2003, č. j. KRPJ-68116-15/ČJ-2023-160022-SV, tj. v jiném řízení, než ve kterém bylo vydáno v posuzované věci přezkoumávané rozhodnutí žalovaného. Z rozhodnutí žalovaného je nicméně zřejmé, že vycházel ze skutečností zjištěných Policií v ČR v tomto řízení, a proto se zdejší soud touto námitkou stěžovatele zabýval.

[12] Z rozsudku NSS ze dne 7. 6. 2017, č. j. 3 Azs 134/2017-17, plyne, že účastníkovi správního řízení nemusí být nutně tlumočeno do jeho mateřského jazyka. Účastník však má právo na tlumočnicka do jazyka, v němž je schopen se dorozumět (srov. též rozsudek NSS ze dne 17. 10. 2019, č. j. 9 Azs 274/2019-35). Stěžovatelem tvrzené pochybení při tlumočení jeho výpovědi Nejvyšší správní soud stejně jako krajský soud neshledal, neboť jak již přílehlavě konstatoval krajský soud, žalobce proti výslovnému dotazu policie k tlumočení z turečtiny nic nenamítl, a žádné výtky vůči protokolu po provedeném výslechu nevznsl. Nejvyššímu správnímu soudu se tato argumentace stejně jako krajskému soudu jeví účelová, neboť stěžovatel sice pochází ze Sýrie, od roku 2012 však žil v Turecku a policie nepochybila, pokud mu s ohledem na tyto okolnosti při výslechu zajistila tlumočení do tureckého jazyka. Protokol z výslechu tak byl způsobitým podkladem pro rozhodnutí žalovaného.

[13] Ke stěžovatelem konkrétně uvedeným příkladům nesprávného tlumočení Nejvyšší správní soud uvádí, že ty nebyly uvedeny již v žalobě, ač stěžovateli nic nebránilo je tam namítnout. Tato argumentace je proto nepřijatelná podle § 104 odst. 4 s. ř. s. Rozhodnutí žalovaného navíc není na místě pobytu dcery stěžovatele žádným způsobem založeno, a proto ani případné nesprávné uvedení místa jejího pobytu v důsledku chyby při tlumočení nemůže mít vliv na zákonnost rozhodnutí žalovaného. Stejně tomu je v případě stěžovatelem tvrzeného nesprávného popisu zdravotního stavu jeho manželky v rozhodnutí policie týkající se jeho manželky, neboť se jedná o rozhodnutí v jiné věci.

[14] Rozhodnutí žalovaného je založeno na tom, že stěžovatel vstoupil a pobýval na území ČR neoprávněně, bez cestovního dokladu a bez víza či povolení k pobytu za pomoci převaděčů, s cílem dostat se do Německa. O udělení mezinárodní ochrany nepožádal v Maďarsku ani jiné zemi, přes kterou cestoval do doby zadržení Policií ČR, ale až po tomto zadržení, zajištění za účelem realizace správního vyhoštění a umístění do zařízení pro zajištění cizinců. Tyto podstatné skutečnosti, na základě nichž žalovaný dospěl k závěru, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla stěžovatelem podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu správnímu vyhoštění, jsou objektivní povahy nezávislé na obsahu výpovědi stěžovatele v řízení o vyhoštění s výjimkou stěžovatelem uváděného cíle jeho cesty (Německo), a případné pochybení při tlumočení na ně proto nemá žádný vliv. Německo jako cílovou zemi pak stěžovatel zmínil také v rámci poskytnutí údajů k žádosti o mezinárodní ochranu, kde mu byl k dispozici tlumočnick z kurdského jazyka, a je proto zcela na místě vycházet také z této informace. Stěžovatel ostatně výše uvedené skutečnosti nijak nezpochybnil. Jeho argumentace týkající se vadného tlumočení tudíž neobstojí.

[15] Z těchto důvodů Nejvyšší správní soud kasační stížnost odmítl jako nepřijatelnou podle § 104a odst. 1 s. ř. s.

[16] Jelikož stěžovatel neměl v řízení o kasační stížnosti úspěch a žalovanému nevznikly náklady přesahující náklady jeho běžné úřední činnosti, Nejvyšší správní soud rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti (§ 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.).

[17] Stěžovateli byla usnesením NSS ze dne 14. 9. 2023, č. j. 4 Azs 275/2023 – 34, pro řízení o kasační stížnosti ustanovena zástupkyní advokátka; v takovém případě platí

pokračování

hotové výdaje za zastupování a odměnu za zastupování stát (§ 35 odst. 10 s. ř. s.). Protože ze spisového materiálu vyplývá, že v dané věci nebyly provedeny ustanovenou advokátkou žádné úkony, a nebyly tak naplněny zákonné předpoklady pro přiznání odměny a náhrada hotových výdajů ve smyslu platné právní úpravy dané vyhláškou č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb, ve znění pozdějších předpisů (advokátní tarif), bylo rozhodnuto, že ustanovené zástupkyni stěžovatele, advokátce Mgr. Kamile Roučkové, advokátce, se nepřiznává odměna ani náhrada hotových výdajů za zastupování v řízení o kasační stížnosti, jak uvedeno ve výroku III. tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. října 2023

Mgr. Aleš Roztočil
předseda senátu